

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys —
Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry
Suojelusihteeri Hanna-Maija Kehvola
Annankatu 29 A 16
00100 Helsinki
suojelusihteeri@tringa.fi

Porvoon Seudun Lintuyhdistys ry
c/o Juha Tuomaala
Loviisantie 253
07800 LAPINJÄRVI
psly@birdlife.fi

Vastaanottaja:
Uudenmaan liitto
Esterinportti 2 B
00240 Helsinki
toimisto@uudenmaanliitto.fi

Lausunto Uusimaa-ohjelmasta

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys ry ja Porvoon Seudun Lintuyhdistys ry ovat tutustuneet Uusimaa-ohjelmaan ja lausuvat siitä mielipiteenään seuraavaa.

Uudenmaan liitto haluaa ohjelmalla varautua maakuntauudistukseen tuottamalla tavoitteita ja toimenpiteitä uutta lainsäädäntöä silmällä pitäen. Ohjelma on luonteeltaan dynaaminen, tulevaisuuteen luotaava ja pyrkii kestävyYTEEN. Positiivista on, että luontoarvot ja luonnon monimuotoisuus on nostettu painopisteissä ja visiossa hyvin esille. Ohjelmassa todetaan mm., että ”Luontoarvot, luonnon monimuotoisuus ja elämysellisyys sekä luonnosta huolehtiminen ovat keskiössä”.

Luonnon monimuotoisuuden turvaamisen osalta toimenpiteet ovat kuitenkin jääneet epäkonkreettisiksi. Esimerkiksi luonnon arvojen tunnistamisen edistämistä koskevaa toimenpidettä tulisi avata; viitataanko tavoitteella luontoselvityksiin ja luontotietopohjan parantamiseen? Verrattuna moniin muihin osa-alueisiin – erilaiseen taloudelliseen toimintaan, jonka seurauksena luonto muuttuu – ollaan pahasti jäljessä nykytiedosta. Uudellemaalle luontainen kasvi- ja eläinlajisto on yksipuolistunut ja uhanalaisten lajien määrä on jatkuvasti lisääntynyt. Uudessa maakuntaohjelmassa tulisi esittää tarkempia toimenpiteitä tilanteen parantamiseksi.

Pääkaupunkiseudun viherkehän esiin nostaminen toimenpiteissä on perusteltua, sillä kasvavalla pääkaupunkiseudulla luontoalueet ja luontoarvojen säilyminen vaativat erityistä huomiota. Vesistöjä koskevan toimenpiteen osalta haluamme huomauttaa, ilmaston muuttumisen aiheuttamaa tulvien torjuntaa olisi tehostettava kosteikkoja palauttamalla, mikä samalla lisäisi luonnon monimuotoisuutta.

Tavoitteiden kehittymistä kuvaamaan on määritelty erilaisia mittareita. Vaikka metsäalueiden laajuus on tärkeä tekijä monien lajien kannalta, ei esitetty luonnon ydinalueita kuvaava mittari tarpeeksi kuvasta luontoalueiden ekologista laatua. Luontoarvoja koskeviksi mittareiksi voisi harkita luonnonsuojelun piirissä olevan maan pinta-alaa tai uhanalaisten lajien määrää. Uhanalaisten lajien osalta viittaamme uusimpaan uhanalaisarviointiin (Tiainen ym. 2016).

Uudenmaan liiton laskentatavan mukaan laajojen luontoalueiden mittariin sisältyvät kaikki talousmetsät tietyn kaavan mukaan. Tämän pohjalta esitetään harhaanjohtava grafiikka siitä, että ympäristön tila olisi parantunut 12 vuodessa. Päinvastoin, tieteellinen tutkimus on osoittanut, että sukupuuttovelka kasvaa talousmetsissä.

Suomen metsien sukupuuttovelan on arvioitu olevan noin 900 lajia (Hanski 2006). Metsälajiston elinolosuhteiden parantamiseksi suojelua tulee tehostaa. Katsomme, että myös Uudellamaalla tulee pyrkiä Nagoyan sopimuksen mukaiseen tavoitteeseen, jonka mukaan vähintään 17 prosenttia maapinta-alasta tulisi saattaa suojelun piiriin maantieteellisesti ja luontotyypeittäin edustavasti. Suojelun toteutuskeinona tulisi käyttää maankäytön suunnittelua sekä luonnon monimuotoisuuden suojelun rahoittamista.

Taloudelliseen toimintaan liittyviin tavoitteisiin sisältyy useita konkreettisia hankkeita, joita halutaan rahoittaa ja edistää. Taloustoimintaa vastaavasti tulisi luonnon ja ympäristön suojelussa olla nimettyjä hankkeita ja numeerisia tavoitteita, jotka perustuvat tieteelliseen tutkimukseen luonnon monimuotoisuuden säilyttämisestä taloustoimintojen ulkopuolella. Yhteenvetona toteamme, että suunnitelma antaa riittämättömän ja yksipuolisen kuvan kestävästä kehityksestä, ellei mitään konkreettisempaa haluta esittää luontoarvojen ja luonnon tilan parantamiseksi.

Helsingissä 2.11.2017

Jukka Hintikka
Puheenjohtaja
Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys —
Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry

Juha Tuomaala
Puheenjohtaja
Porvoon Seudun Lintuyhdistys ry

Lähteet

Hanski, Ilkka (2006). Täsmäsuojelun mahdollisuus vai mahdottomuus. Teoksessa: Uusi metsäkirja (toim.) Jalonen Riina ym. Helsinki, Gaudeamus, 200-203.

Tiainen, J., Mikkola-Roos, M., Below, A., Jukarainen, A., Lehikoinen, A., Lehtiniemi, T., Pessa, J., Rajasärkkä, A., Rintala, J., Sirkiä, P. & Valkama, J. 2016: Suomen lintujen uhanalaisuus 2015 – The 2015 Red List of Finnish Bird Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. 49 s.